

STRONGD

EIN AVBJÓÐING

– Hetta má takast í álvara sigur Selma Ellingsgaard, forkvinna í Starvsmananfelagnum. Tí heldur hon, at politiski myndugleikin má gera nakað við málið og seta neyðuga peningin av

Myndir: Álvur Haraldsen

eisini ímóti illa slitna, politiska hugtakinum um at sparingar skulu setast í verk, tí vit skulu fáa meiri fyri minni.

– Úrslitið kann skjótt verða, at vit fáa minni fyri minni, serliga tá ið krøvini vera at fólk skulu renna skjótari.

So hennara áheitan á politiska myndugleikan er greið: Steðgið skerjingunum í almennu umsitingini. Lat okkum heldur fara undir fyribyrkjandi tiltøk og lat okkum fáa eina vælferðar-samfelag, har eingin verður sjúkur av at fara til arbeiðis.

Skulu skerjingar setast í verk, mugu politikarar eisini

góðtaka, at tænanstan versnar, tí vit fáa ikki meiri fyri minni, tað ber ikki til.

Hon heldur, at tað er so einfalt sum tað, at skulu sparingar setast í verk, uttan at tænanstan skal versna, veksur arbeiðsbyrðan hjá teimum, sum eru eftir.

– So sparingar kostar í hinum endanum, leggur hon afturat.

Selma Ellingsgaard saknar eisini trýpartasamráðingar ímillum politiska myndugleikan, arbeiðsgevaran og fakfeløgini fyri at bota um støðuna.

aki@sosialurin.fo

» Strongd stavar líka nógv frá viðurskiftunum í privatlívinum

JOHAN DAHL

Strongd hjá føroyingum órógvar Johan Dahl

Støðan er skelkandi, men fólk mugu eisini sjálvi taka ábyrgd fyri sínum egna lívi, heldur landsstýrismaðurin í arbeiðsmarknaðarmálum

Áki Bertholdsen

– Støðan er skelkandi!

Tað sigur Johan Dahl, landsstýrismaður í arbeiðsmarknaðarmálum.

Starvsmannafelagið hevur av álvara sett kikan á strongd á føroyskum arbeiðsplássum og nú eitt kvøldið varð pallborðsfundur í Miðlahúsinum um strongd og arbeiði.

Johan Dahl ásannar, at strongd er ein trupulleiki, vit ikki hava givið okkum far um, hvørki politikarar, arbeiðspláss, ella fólk sjálvi.

Men hann vísir á, at metingar vísa, at tað eru støðugt eini 1000 - 1100 fólk, sum eru sjúkrameldað við strongd.

Og tað skelkar Johan Dahl, bæði tí, at avleiðingin er, at tað fer nógv arbeiðsorka fyri skeyti, samstundis sum mett verður, at tað kostar samfelagnum einar 140 milliónir krónir um árið.

Harafturat siga metingar eisini, at strongd kostar eini 14 føroyingum lívið um árið.

Loysn ímillum tríggar partar

Landsstýrismaðurin í arbeiðsmarknaðarmálum heldur, at tað er neyðugt, at allir partar ganga saman um at útgreina, hví støðan er so álvarslig.

Her hugsar hann bæði um politiska myndugleikan, virkisleiðslur og starvsfólk.

Landsstýrismaðurin saknar eisini, at politiski myndugleikin, virkisleiðslur og fakfeløg, taka málið upp í felag, og í tí sambandinum skal málið vera at arbeiða fram ímóti eini null-hugsjón fyri strongd, antin tað so er í arbeiðslívinum ella í privatlívinum.

Johan Dahl sigur, at annars er ætlanin at orða ein yvirskipaðan arbeiðsmarknaðarpolitikk, og at hesi viðurskifti verða ein partur av tí.

– Vit eiga at gera hetta til eitt trýpartamál ímillum

ONGIN HVÍLD

Føroysku familjurnar eru undir stórum trýsti, tí tað er full ferð á alla tíðina, heilt frá tí at fólk vakna um morgunin, til tey leggjast aftur um kvøldið, heldur Johan Dahl

politiska myndugleikan, virkisleiðslurnar og fakfeløgini.

– Men tað slepst kortini ikki undan at ein stórir partur av uppgávuni at skapa eitt gott arbeiðsumhvørvi, liggur á sjálvum arbeiðsplássunum, bæði hjá leiðslu og hjá starvsfólki, leggur hann afturat.

– Uppgávan hjá politiska myndugleikanum er at ráðgeva virkjum um arbeiðsumhvørvi, sigur hann.

Í hesum sambandi arbeiða Arbeiðseftirlitið og Vinnuáráðarðið fyri at seta í sálurfrøðing í starv til hesa uppgávuna.

Men enn er figging ikki fingin til endamálið. Hinvegin hevur Johan Dahl vónir um at kunna leggja lunnar undir tað í ár, so at tað í øllum førum kann fara at virka næsta ár.

– Tá kunnu arbeiðspláss, og onnur, seta seg í sambandi við sálurfrøðing at biðja um ráð um, hvussu eitt gott umhvørvið kann skipast á einum arbeiðsplássi.

Ikki so galið

Hinvegin er Johan Dahl sannførdur um, at tað er verri enn so bara viðurskifti á arbeiðsplássum sum elva til strongd.

sum mest av fólki arbeiða fulla tíð.

– Sosatt skulu kvinnurnar arbeiða fleiri tímar og tí er tað ein avbjóðing, at so nógv arbeiða niðursetta tíð, heldur Johan Dahl.

Full ferð á

Johan Dahl heldur harafturat, at kanningin hjá Starvsmannafelagnum vísir, at tað eru ikki als ikki bara viðurskiftini á arbeiðsplássunum, sum elva til strongd.

– Strongd stavar líka nógv frá viðurskiftunum í privatlívinum, heldur hann

– Vit skulu arbeiða átta tímar og sova átta tímar. Og so eru bara átta tímar eftir til familjuna, vinirnar og frítíðarlívið.

– Og virksemd í frítíðini hevur vundið so nógv upp á seg, at frítíðin røkkur ikki til, og tað er eisini ein orsök til strongd.

Johan Dahl vísir, at somuleiðis er samfelagið nú skrúvað soleiðis saman, at familjurnar eru undir stórum trýsti, tí tað er full ferð á alla tíðina, heilt frá tí at fólk vakna um morgunin, til tey leggjast aftur um kvøldið.

– Foreldrini skulu koyra børnini á dagstovn og í skúla um morgunin, og skulu koyra eftir teimum aftur seinnapartin. Og kvøldarnar, og alt vikuskiftið, skulu børnini koyrast til alskyns ítriv.

– Og oman á alt mugu nógv fólk arbeiða rættiliga nógv, bara fyri at fáa endarnar at røkka saman.

– Fólk fáa onga hvíld, tekur Johan Dahl samanum.

Tí heldur landsstýrismaðurin, at fólk mugu eisini sjálvi taka í egnan barm og virka fyri, at tilveran er nøktandi.

Fólk skulu hugsa um, hvussu tey liva. Tey skulu eisini hugsa um, hvussu arbeiðið er skipað, og at siga frá, er okkurt ikki sum tað eigur at vera, heldur Johan Dahl.

aki@sosialurin.fo